МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка

Навчально-науковий інститут
філології та історії
Кафедра української мови, літератури та методики навчання

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
РИТОРИКА

Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	вибіркова навчальна дисципліна
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка, 05 Соціальні та поведінкові науки, 23 Соціальна робота
Спеціальність	для здобувачів освіти всіх спеціальностей денної і заочної форм навчання
Освітньо-професійна програма	усіх освітньо-професійних програм
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форма контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	**Корчова Олена Михайлівна,** канд. пед. наук, старший викладач кафедри української мови, літератури та методики навчання
Контактний телефон	+380667351604
E-mail:	korchova@gnpu.edu.ua
Консультації	четвер з 15.00 до 17.00; платформа Google Meet / Zoom

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Риторика − складник циклу лінгвістичних дисциплін, що відіграє значущу роль у професійній підготовці майбутніх фахівців соціономічної галузі, оскільки є основою формування професійно-комунікативних умінь учителів, вихователів, практичних психологів, соціальних працівників, для яких навички володіння словом є дієвим засобом суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

Як інтегральна лінгвокультурологічна наука та навчальна дисципліна про теорію й практику красномовства риторика, акумулюючи відомості з лінгвістики, психології, педагогіки, історії, філософії, соціології, етики, естетики, є засобом розвитку свідомої творчої українськомовної особистості, здатної не лише сприймати й породжувати різнорівневі тексти, а й моделювати вербальну взаємодію, відстоювати власну позицію в соціальних і професійних ситуаціях спілкування відповідно до культурних норм суспільного життя. Усе це забезпечує здійснення результативної комунікативної взаємодії загалом, і під час майбутньої професійної діяльності передусім, формує індивідуальний стиль спілкування, є виразником загальномовленнєвої національної культури.

Мета курсу – формувати риторичну компетентність майбутніх фахівців як інтегральну якість, що виражається через здатність особистості унормовано, усвідомлено, риторично правильно послуговуватися мовними ресурсами для продукування авторсько-адресного тексту з огляду на мету комунікування.

Завдання курсу:

- поглиблювати теоретичні знання про мову, мовлення, комунікацію;
- сприяти засвоєнню знань про риторику, її понять, категорій, законів, структури, історії становлення;
- формувати вміння конструювати усне, нормативне, логічне, переконливе, точне, доцільне, доступне, різноманітне, виразне висловлювання;
- розвивати навички володіння мовно-мовленнєвим етикетом, етикетною кінесикою, проксемікою, атрибутикою для створення психологічного комфорту спілкування.

Попередні навчальні компетентності, необхідні для успішного засвоєння студентами навчального змісту риторики: знання шкільного курсу української мови (розділ «Риторика»), засвоєння змісту дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

Узагальнені набуті компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК. Здатність до логічного, критичного, аналітичного, абстрактного, творчого мислення, аналізу та синтезу.

ЗК. Здатність до міжособистісної взаємодії, до роботи в команді та автономно, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність).

Фахові компетентності (ФК)

ФК. Здатність дотримуватися мовних норм сучасних української літературної мови (фонетичних, лексичних, граматичних, орфографічних тощо), використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності.

ФК. Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття та породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та писемній формах державною мовою.

ФК. Здатність організовувати ефективну комунікацію між учасниками освітнього процесу (здобувачами освіти, учителями, батьками тощо).

ФК. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей.

Очікувані результати навчання

ПРН. Володіє культурою мовлення, обирає оптимальну комунікативну стратегію спілкування з групами та окремими особами.

ПРН. Здатен сприймати й породжувати зв'язні монологічні і діалогічні тексти в науково-навчальній та соціально-культурній сферах, виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях, обстоювати власну думку, дотримуватися культури поведінки й мовленнєвого етикету.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ, ВИКЛАДАННЯ, КОНТРОЛЮ

Надається перевага інноваційним формам занять та методам викладання, оцінювання.

Лекції передбачають безпосередній контакт викладача з аудиторією. З метою активізації пізнавальної діяльності здобувачі освіти відповідають на запитання за темою заняття, беруть участь у вирішенні проблемних ситуацій, в обговоренні дискусійних питань, що не лише сприяє осмисленню та усвідомленню теоретичного матеріалу тематичної лекції, а й розвиває мисленнєво-мовленнєву діяльність майбутніх фахівців.

Практичні заняття містять кілька складників (причому перші два є структурно виокремленими, а третій – наскрізним): 1) когнітивний (теоретичний блок як логічно структурований перелік ключових питань та понять, зміст яких здобувачі освіти мають опанувати), спрямований на ґрунтовне оволодіння системою риторичних знань; 2) операційно-технологічний (практичний блок) як логічно впорядкована й професійно спрямована система рубрик-вправ («Синтез думок», «Риторична полеміка», «Я вправний оратор», «Орфоепічний тренажер», «Поміркуймо!», «Риторичний конструктор», «Риторичне дослідження» тощо)), метою якого є формування практичних умінь і навичок − основи риторичної вправності − шляхом проєкції на майбутню професійну діяльність здобувачів освіти; 3) етичний, що ґрунтується на засадах професійно-педагогічної етики.

Самостійна робота студента (СРС) − це самостійна діяльність-учіння здобувача освіти, яку викладач планує разом зі студентом, але виконує її студент за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача. Зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни та містить завдання різного типу: від реферування першоджерел, підготовки повідомлень і виконання вправ на вдосконалення риторичної вправності до творчих завдань − моделювання аудіовізуальних матеріалів, підготовка виступу-презентації, захист мініпроєкту тощо.

Методи навчання: словесні (лекція, бесіда, диспут), наочні (демонстрування, ілюстрування), практичні (виконання вправ, завдань).

Організаційні та навчальні обов'язки здобувачів освіти

- відвідувати лекції (очно / дистанційно (з використанням синхронних технологій дистанційного навчання)), опрацьовувати матеріали з використанням асинхронних дистанційних технологій навчання (Coogle Class);
- брати участь у практичних заняттях (очно, дистанційно (з використанням синхронних технологій дистанційного навчання)) в обговоренні теоретичних питань, виконанні колективних та індивідуальних завдань, тестуваннях тощо; виконувати завдання за планами практичних занять, опрацьовувати матеріали з використанням асинхронних дистанційних технологій навчання (Coogle Class);
- самостійно оволодівати теоретичним матеріалом окремих тем або питань за рекомендованою літературою, складати конспекти, таблиці, схеми, виконувати завдання самостійної роботи різного рівня;
- вчасно виконувати завдання поточного, модульного контролю;
- у разі потреби звертатися за додатковою консультацією до викладача за змістом навчальної дисципліни;
- у випадку незгоди з отриманою оцінкою мати право на перезарахування тем;
- дотримуватися вимог та принципів академічної доброчесності;

- дотримуватися правил техніки безпеки й охорони праці.

Орієнтовна структура залікових кредитів
(денна / заочна форми навчання)

№ з/п	Тема	Орієнтовна кількість годин, відведених на:		
		аудиторні заняття		самостійну роботу (СР)
		лекції	практичні	
Модуль 1. Мова, мовлення, комунікація в системі риторики				
1	Загальне поняття про мову, мовлення, спілкування, комунікацію, риторику	2/2	2/0	3/4
2	Мовно-мовленнєва культура як основа риторичної компетентності майбутнього фахівця освітньої галузі	2/0	2/0	3/4
3	Фонетичні (орфоепічні та акцентуаційні) норми сучасної української літературної мови в системі формування риторичної компетентності майбутніх фахівців освітньої галузі	0/0	0/0	3/4
4	Лексико-фразеологічні норми сучасної української літературної мови в системі формування риторичної компетентності майбутніх фахівців освітньої галузі	0/0	0/0	3/4
5	Граматичні норми сучасної української літературної мови в системі формування риторичної компетентності майбутніх фахівців освітньої галузі	0/0	0/0	3/4
6	Стилістичні норми як наскрізний складник мовно-мовленнєвої правильності в системі формування риторичної компетентності майбутніх фахівців освітньої галузі	0/0	2/0	3/4
Модуль 2. Риторика як комунікація, мистецтво, наука та навчальна дисципліна в системі формування риторичної компетентності майбутнього фахівця освітньої галузі				
7	Загальне поняття про класичну риторику	2/0	1/0	3/4
8	Антична риторика	0/0	0/0	3/4
9	Риторика в епоху Середньовіччя та Відродження	0/0	0/0	3/5
10	Історія вітчизняної риторики	0/0	0/0	3/5
11	Неориторика (риторичне слово в к. ХХ – на поч. ХХІ ст.)	0/0	0/0	3/5
12	Основні види красномовства	2/0	1/0	3/5
13	Промова як основний жанр риторичної дії фахівця освітньої галузі	2/2	2/2	3/5
Модуль 3. Практичні аспекти класичної риторики в освітній сфері				
14	Сутність та проблеми міжособистісної комунікації в освітній сфері	2/0	1/0	3/5
15	Комунікативні девіації	2/0	1/0	3/5
16	Етика риторичної дії педагога	2/0	1/0	3/5
17	Основи еристики	2/0	1/0	3/5

18	Риторичне слово в професійній сфері (риторичний практикум)	0/0	4/2	3/5
Усього		**18/4**	**18/4**	**54/88**

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти оцінюються за національною шкалою, 100-бальною шкалою та шкалою ECTS.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни визначається відповідно до обчислення середньоарифметичного значення оцінок за національною шкалою, одержаних здобувачем вищої освіти за кожен вид діяльності, та з урахуванням середньозваженого бала, який визначається відповідно до визначених вагових коефіцієнтів (ВК) за кожним видом роботи, що в сумі дорівнює 1, а саме: ВК за практичні заняття – 0,5; ВК за модульний контроль – 0,3; ВК за самостійну роботу – 0,2.

Поточний контроль (робота на практичному занятті)									Модульний контроль (модульні контрольні роботи)			Самостійна робота			Підсумковий контроль
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	1	2	3	залік
0,5									0,3			0,2			за результатом виконання передбачених програмою завдань

Розрахунок підсумкового середньозваженого балу (П) здійснюється за формулою, ПК – поточний контроль на практичному занятті, МК – модульний контроль; СР – самостійна робота:

$П=((ПК_1+ПК_2+ПК_3+ПК_4+ПК_5+ПК_6+ПК_7+ПК_8+ПК_9)/9)*0,5+((МК_1+МК_2+МК_3)/3)*0,3+((СР_1+СР_2+СР_3)/3)*0,2$

Критерії оцінювання

Оцінка ECTS	Середньо-зважений бал, що формує інтервальну шкалу	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка	Критерії

A	**4,51-5,00**	**90-100**	**5**	**Зараховано** ***Відмінно*** – високий рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, професійних результатів навчання	Здобувач вищої освіти володіє теоретичними відомостями про мову, мовлення, комунікацію. Знає історію риторики, вільно оперує її поняттями й категоріями, основними видами й жанрами красномовства, стратегією і тактикою підготовки публічного виступу. Здатен систематизувати й узагальнювати теоретичний матеріал, створювати опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Повно розкриває питання під час відповіді, з опертям на вивчений матеріал та знання із суміжних фундаментальних наук (педагогіки, психології, історії тощо). Чітко, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови та комунікативних ознак мовлення) висловлює власні думки. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами, порівнює, аналізує. Володіє законами мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методами, прийомами, засобами підготовки промови відповідно до ситуації й мети спілкування, законів моралі. Безпомилково послуговується засобами логіко-емоційної виразності під час публічного мовлення. Опанував етичні норми поведінки в соціумі (мовно-мовленнєвий етикет, кінесичні засоби, етикетну проксеміку, атрибутику). Здатен вести бесіди, переконувати, аргументувати, полемізувати. Протидіє маніпуляції, долає бар'єри спілкування, доцільно обирає засоби активізації уваги слухачів, доцільно послуговується елоквенційними засобами. Усні й писемні тексти конструює з дотриманням мовних норм та риторичних вимог. Аналізує власне й чуже мовлення, робить рекомендаційні узагальнення. Виконує риторичний аналіз тексту. Якісно проводить лінгвориторичні дослідження. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні, реконструктивні, творчі) до практичних занять, у встановлений термін складає самостійну роботу. Активно бере участь в індивідуальних творчих та науково-пошукових проєктах. Безпомилково виконує завдання контрольних робіт. Виявляє небайдужість до власного мовлення, етики та етикету спілкування, працює над підвищенням культури професійного та побутового мовлення.
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
	4,51	90			

B	**4,01-4,50**	**82-89**	**4**	***Добре*** – достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, професійних результатів навчання	Здобувач вищої освіти володіє теоретичними відомостями про мову, мовлення, комунікацію. Знає історію риторики, оперує її поняттями й категоріями, диференціює основні види і жанри красномовства, орієнтується в основних стратегіях і тактиках підготовки публічного виступу. Здатен узагальнювати теоретичний матеріал, створювати опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Повно розкриває питання під час відповіді. Чітко, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови та комунікативних ознак мовлення) висловлює власні думки. Під час відповіді ілюструє теоретичний матеріал прикладами. Володіє законами мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методами, прийомами, засобами підготовки промови. Послуговується засобами логіко-емоційної виразності під час публічного мовлення. Опанував етичні норми поведінки в соціумі (мовно-мовленнєвий етикет, кінесичні засоби, етикетну проксеміку, атрибутику). Спроможний вести бесіди, переконувати, аргументувати, полемізувати. Долає бар'єри спілкування. Послуговується засобами активізації уваги слухачів, елоквенційними одиницями. Усні й писемні тексти конструює відповідно до мовних норм та риторичних вимог. Аналізує власне й чуже мовлення. Виконує риторичний аналіз тексту. Активно долучається до лінгвориторичних досліджень. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні (безпомилково), реконструктивні (безпомилково), творчі (здебільшого безпомилково) до практичних занять. У встановлений термін складає самостійну роботу. Бере участь в індивідуальних творчих та науково-пошукових проєктах. Якісно виконує завдання контрольних робіт. Виявляє небайдужість до власного мовлення, етики та етикету спілкування, працює над підвищенням культури професійного та побутового мовлення.
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
	4,01	82			

C	**3,50-4,00**	**74-81**	**4**	***Добре*** – середньо-достатній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, професійних результатів навчання	Здобувач вищої освіти володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, комунікацію та аналізує їх. Знає історію риторики, її поняття і категорії, основні види й жанри красномовства, етапи підготовки публічного виступу. Систематизує й узагальнює теоретичний матеріал, створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Достатньо повно розкриває питання під час відповіді. Здебільшого чітко, послідовно, логічно, правильно (відповідно до норм сучасної української літературної мови та комунікативних ознак мовлення) висловлює власні думки, однак не завжди ілюструє теоретичний матеріал прикладами. Послуговується засобами логіко-емоційної виразності під час публічного мовлення. Знає закони мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методи, прийоми, засоби підготовки промови відповідно до ситуації й мети спілкування, законів моралі, однак не завжди реалізує їх практично. Сприймає та здебільшого послуговується етичними нормами поведінки в соціумі (мовно-мовленнєвим етикетом, кінесичними засобами, етикетною проксемікою, атрибутикою). Уміє вести бесіди, але не завжди аргументовано полемізує. Має труднощі під час подолання бар'єрів спілкування. Доцільно обирає засоби активізації уваги слухачів, однак не завжди вправно їх реалізує. Обмежено використовує елоквенційні тропи та фігури. Усні та писемні тексти конструює здебільшого з дотриманням мовних норм та риторичних вимог. Не завжди повно аналізує й редагує власне та чуже мовлення. Виконує риторичний аналіз тексту. Якісно проводить лінгвориторичні дослідження. Виконує всі завдання для самопідготовки (репродуктивні (безпомилково), реконструктивні (здебільшого безпомилково), творчі (за аналогію до виконаних колективно)) до практичних занять. У встановлений термін складає самостійну роботу. Бере участь у індивідуальних творчих та науково-пошукових проєктах. Однак допускає помилки під час виконання контрольних робіт.
	4,00	81			
	3,90	80			
	3,84	79			
	3,76	78			
	3,67	77			
	3,59	76			
	3,51	75			
	3,50	74			

D	**2,83-3,43**	**64-73**	**3**	***Задовільно*** – середній рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, професійних результатів навчання	Здобувач вищої освіти володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, комунікацію. Знає історію риторики, її основні поняття та категорії, основні види й жанри красномовства, етапи підготовки публічного виступу. Однак не завжди може робити самостійні висновки, узагальнення, а також застосовувати практично набуті теоретичні знання. Має труднощі у створенні опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Не завжди повно розкриває питання під час відповіді. Знає закони мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методи, прийоми, засоби підготовки промови, однак здебільшого не може практично реалізувати їх. Сприймає етичні норми поведінки в соціумі (мовно-мовленнєвий етикет, кінесичні засоби, етикетну проксеміку, атрибутику), але обмежено послуговується ними під час публічного мовлення. Має труднощі в проведенні бесіди, не може аргументовано полемізувати. Не завжди долає бар'єри спілкування. Обмежено реалізує засоби активізації уваги слухачів. Частково використовує елоквенційні тропи та фігури. Усні та писемні тексти конструює з порушенням мовних норм і риторичних вимог. Не завжди аналізує і редагує власне та чуже мовлення. Виконує риторичний аналіз тексту лише за аналогією. Проводить лінгвориторичні дослідження з допомогою викладача. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні, реконструктивні, творчі) частково й здебільшого за аналогію до опрацьованих колективно. У встановлений термін складає самостійну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Бере участь у індивідуальних творчих та науково-пошукових проєктах, однак потребує настанови викладача. Контрольні роботи виконує, користуючись опорними матеріалами.
	3,43	73			
	3,36	72			
	3,29	71			
	3,22	70			
	3,15	69			
	3,07	68			
	3,01	67			
	3,00	66			
	2,92	65			
	2,83	64			

E	**2,51-2,75**	**60-63**	**3**	***Задовільно*** –рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, професійних результатів навчання нижче середнього	Здобувач освіти частково володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, комунікацію. Частково знає історію риторики, її основні види й жанри, етапи підготовки публічного виступу, однак не може практично реалізувати їх. Механічно відтворює основні поняття та категорії риторики. Неспроможний робити самостійні висновки, узагальнення. Має труднощі у створенні опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Лише частково розкриває питання під час відповіді. Не до кінця усвідомлює закони мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методи, прийоми, засоби підготовки промови, лише з допомогою може частково практично реалізувати їх. Сприймає етичні норми поведінки в соціумі (мовно-мовленнєвий етикет, кінесичні засоби, етикетну проксеміку, атрибутику), але обмежено послуговується ними під час публічного мовлення. Має труднощі в проведенні бесіди, не може аргументовано полемізувати. Не завжди долає бар'єри спілкування. Не реалізує засоби активізації уваги слухачів. Не використовує елоквенційні тропи та фігури. Усні й писемні тексти конструює за аналогією та з порушенням мовних норм та риторичних вимог. Аналізує й редагує власне та чуже мовлення, проводить лінгвориторичні дослідження лише з допомогою викладача. Виконує риторичний аналіз тексту за аналогією. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні, реконструктивні (за аналогією до виконаних колективно)), однак допускає багато помилок. У встановлений термін складає самостійну роботу, звертаючись за консультацією до викладача. Бере участь у індивідуальних творчих та науково-пошукових проєктах, однак потребує чіткої настанови викладача. Контрольні роботи виконує, користуючись опорними матеріалами.
	2,75	63			
	2,67	62			
	2,59	61			
	2,51	60			
FX	2,00-2,5	35-59	**2**	**не зараховано** низький рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, професійних результатів навчання	Здобувач освіти на елементарному рівні відтворює загальні теоретичні відомості про мову, мовлення, комунікацію. Не знає історію риторики. Не оперує основними поняттями та категоріями риторики. Частково знає основні види й жанри красномовства, етапи підготовки публічного виступу, однак не може практично реалізувати їх. Неспроможний робити самостійні висновки, узагальнення. Має труднощі у створенні опорних матеріалів (схем, таблиць, плану, тез тощо). Елементарно розкриває питання під час відповіді. Частково й неусвідомлено відтворює закони мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методи, прийоми, засоби підготовки промови. Сприймає етичні норми поведінки в соціумі (мовно-мовленнєвий етикет, кінесичні засоби, етикетну проксеміку, атрибутику), але не

					послуговується ними під час публічного мовлення. Має труднощі в проведенні бесіди, не може аргументовано полемізувати. Не долає бар'єри спілкування. Не реалізує засоби активізації уваги слухачів. Не використовує елоквенційні тропи та фігури. Усні та писемні тексти конструює лише за аналогією та з порушенням мовних норм і риторичних вимог. Не може аналізувати й редагувати власне та чуже мовлення, не проводить лінгвориторичні дослідження. Виконує риторичний аналіз тексту лише за аналогією та з допомогою викладача. Виконує завдання для самопідготовки до практичних занять (репродуктивні, реконструктивні) лише за аналогією до виконаних колективно, допускаючи багато помилок. Не складає у встановлений термін самостійну роботу. Не виконує індивідуальні творчі й науково-пошукові завдання. Допускає грубі помилки під час виконання контрольних робіт.
F	0,00-1,99	1-34	**2**	***Незадовільно*** – дуже низький рівень сформованості загальних і фахових компетентностей, професійних результатів навчання	Здобувач освіти на елементарному рівні володіє загальними теоретичними відомостями про мову, мовлення, комунікацію. Не знає історію риторики, основні види й жанри красномовства, етапи підготовки публічного виступу. Не розрізняє основні поняття та категорії риторики. Не може робити самостійні висновки, узагальнення. Не створює опорні матеріали (схеми, таблиці, план, тези тощо). Не завжди може елементарно розкрити питання під час відповіді. Не усвідомлює закони мисленнєво-мовленнєвої діяльності, методи, прийоми, засоби підготовки промови відповідно до ситуації і мети спілкування, законів моралі, лише з допомогою може частково реалізувати їх. Сприймає етичні норми поведінки в соціумі (мовно-мовленнєвий етикет, кінесичні засоби, етикетну проксеміку, атрибутику), але не послуговується ними під час публічного мовлення. Має труднощі в проведенні бесіди, не може аргументовано полемізувати. Не долає бар'єри спілкування. Не реалізує засоби активізації уваги слухачів. Не використовує елоквенційні тропи та фігури. Усні й писемні тексти конструює лише за аналогією та з порушенням мовних норм і риторичних вимог. Не може аналізувати й редагувати власне та чуже мовлення, не проводить лінгвориторичні дослідження. Не виконує риторичний аналіз тексту. Не виконує завдання для самопідготовки до практичних занять. Не складає у встановлений термін самостійну роботу. Не виконує індивідуальні творчі й науково-пошукові завдання. Не виконує завдань контрольних робіт.

Здобувачі вищої освіти, які одержали незадовільну оцінку (FX) за шкалою ECTS, мають змогу ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання заліку з навчального курсу допускається не більше двох разів: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету (керівником інституту). Студенти, які отримали незадовільну оцінку (F) за шкалою ECTS, проходять обов'язкове повторне вивчення дисципліни відповідно до чинних нормативних положень Міністерства освіти і науки України та закладу вищої освіти.

3. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Риторика: навч. посіб. Львів: Світ, 2001. 240 с.
2. Вандишев В. М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: навч. посіб. Київ: Кондор, 2006. 264 с.
3. Колотілова Н. А. Риторика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
4. Корчова О. М. Риторична компетентність майбутніх фахівців соціономічних спеціальностей вищих педагогічних навчальних закладів (діагностичний аспект): навч.-метод. посіб. Суми: ПКП «Еллада S», 2015. 156 с.
5. Корчова О. М. Практична риторика: програма навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти за соціономічними спеціальностями. Суми: Фабрика друку, 2016. 224 с.
6. Кузнецова Г. П., Корчова О. М., Кухарчук І. О., Холявко І. В. Культура мовлення та риторика: навч.посіб. Глухів: Глухівський НПУ ім. О.Довженка, 2020. 324 с.
7. Куньч З. Українська риторична термінологія: історія і сучасність: монографія. Львів: Нац. ун-т «Львівська політехніка», 2006. 216 с.
8. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: навч. посіб. друге вид., стер. Київ: Вища осв., 2006. 311 с.
9. Олійник О. Б. Риторика: навч. посіб. Київ: Кондор, 2009. 170 с.
10. Онуфрієнко Г. С. Риторика: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 592 с.
11. Cameron D. Working with Spoken Discourse. London: SAGE Publications Ltd., 2001. 216 p.
12. DeVito J. A. Human Communication: The Basic Course. 9th ed. Boston : Allyn & Bacon, 2002. 320 p.
13. Duck S., McMahan D.T. Communication in Everyday Life. Thousand Oaks : SAGE Publications Inc., 2010. 480 p.
14. Kellett P. M. Conflict Dialogue: Working With Layers of Meaning for Productive Relationships. Thousand Oaks : SAGE Publications Inc., 2007. 304 p.
15. Myers S. A., Anderson C. M. The Fundamentals of Small Group Communication. Thousand Oaks : SAGE Publications Inc., 2008. 304 p.
16. Rancer A. S., Avtgis T. A. Argumentative and Aggressive Communication: Theory, Research, and Application. Thousand Oaks : SAGE Publications Inc., 2006. 336 p.

Електронні ресурси

1. Лінгвістичний портал з української мови. URL: http://www.mova.info
2. Мова – ДНК нації. URL: https://ukr-mova.in.ua
3. Портал української мови та культури URL: https://slovnyk.ua/
4. Сайт Українського мовно-інформаційного фонду НАН України. URL: http://www.ulif.org.ua